

MĚSTO HAVLÍČKŮV BROD

Hodnotící zpráva

k plánu aktivit Zdravého města Havlíčkův Brod
za rok 2023

ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

Obsah:

1. Úvod – Projekt Zdravé město	Str. 3
2. Základní informace a vize města Havlíčkův Brod	Str. 4
3. Zhodnocení plnění akčního plánu zlepšování procesu ZM v roce 2023	Str. 5
4. Aktivity Zdravého města Havlíčkův Brod v roce 2023	Str. 16

Úvodem

PROJEKT ZDRAVÉ MĚSTO WHO V ČESKÉ REPUBLICE - NÁRODNÍ SÍŤ ZDRAVÝCH MĚST

Mezinárodní projekt Zdravé město je již od roku 1988 realizován Světovou zdravotnickou organizací. Pro evropský region WHO je centrála programu umístěna v Kodani. Všechna zdravá města spojuje především myšlenka kvalitnějšího, zdravějšího a spokojenějšího života jejich občanů. Proto se intenzivně zabývají všemi oblastmi života, které mohou mít vliv na zdraví a pohodu obyvatel. Systematicky podporují kvalitu veřejné správy, kvalitu strategického plánování a řízení s ohledem na udržitelný rozvoj a podporu zdraví, aktivně se ptají svých obyvatel na jejich názory. Nejedná se tedy pouze o stav životního prostředí, ale především o zdravý životní styl lidí a odpovědnost vůči budoucím generacím. V Evropě je aktuálně zapojeno 1300 Zdravých měst ve 30 zemích. Na regionální úrovni se skrze Zdravé město realizují zásady dokumentů OSN Zdraví21 (dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva) a Agenda 21 (program pro 21. století, který ukazuje cestu k udržitelnému rozvoji na naší planetě Zemi).

Myšlenky výše uvedeného projektu se v České republice začaly realizovat již v roce 1989. Národní síť Zdravých měst České republiky (NSZM), byla vytvořena jedenácti aktivními městy v roce 1994. Od roku 2003 je asociace otevřená všem formám municipalit. NSZM je mezinárodně certifikovaná asociace aktivních místních samospráv, které se programově hlásí k principům udržitelného rozvoje, zapojují veřejnost do rozhodovacích procesů a podporují zdravý životní styl svých obyvatel. NSZM sdružuje 139 členů s regionálním vlivem na 2557 měst a obcí, ve kterých žije 6,193 mil. obyvatel (tj. 57% populace ČR).

Zdravá města se promyšleně snaží utvářet město jako kvalitní a příjemné místo pro život na základě dohody s místními obyvateli. Nástrojem k realizaci projektu Zdravé město a místní Agendy 21 ve Zdravých městech, obcích, regionech ČR je Metodika NSZM ČR. Metodika vznikala po dobu více než deseti let. NSZM na jejím zpracování spolupracovala a nadále ji rozvíjí společně s řadou odborných partnerů, např. Univerzitou Karlovou a dalšími vysokými školami, resorty, členy Rady vlády pro udržitelný rozvoj a rovněž s regionálními odbornými institucemi. Metodika získala titul "Světový projekt EXPO 2000". NSZM je také akreditovanou vzdělávací institucí. NSZM poskytuje členským municipalitám cenné informace k finančním zdrojům, zprostředkovává spolupráci s odbornými partnery, vzdělává pracovníky úřadů v oblasti udržitelného rozvoje, strategického řízení atd. a v neposlední řadě také propaguje úspěšné aktivity města na celonárodní úrovni.

Město Havlíčkův Brod při realizaci akcí v rámci Zdravého města spolupracuje s partnery ze ziskové i neziskové sféry – ZŠ V Sadech, ZŠ Konečná, ZŠ Nuselská, MŠ Korálky, Oblastní spolek ČČK Havlíčkův Brod, Sociální služby města Havlíčkova Brodu, FOKUS VYSOČINA, Oblastní charita Havlíčkův Brod, SONS, Klub OKO, MDKO Havlíčkův Brod, sociální podnik - Kavárna AveKave a dalšími.

Tato hodnotící zpráva realizace projektu je jakýsi prostředek, který informuje nejen vedení města, jeho partnery ale i širokou veřejnost o dílčích aktivitách města realizovaných v rámci projektu Zdravé město v roce 2023.

Základní informace:

- Politikem zodpovědným za realizaci projektu ZM byl pro aktuální volební období jmenován Bc. Libor Honzárek
- Koordinátorkou MA 21 byla jmenována Ing. Marie Kudrnová
- „Akční plán zlepšování v roce 2023“ byl schválen Radou města Havlíčkův Brod dne 12.02.2024 – usnesení RM č. 85/24.
- Město Havlíčkův Brod vstoupilo v roce 2016 do Národní sítě Zdravých měst. Zastupitelstvo města schválilo členství na svém zasedání dne 14.12.2015 a současně se přihlásilo k podpisu Deklarace Zdravého města.
-

Komise Zdravého města a místní Agendy 21 Havlíčkův Brod

Jméno a příjmení	Subjekt/organizace	V PS zastupuje sektor
Bc. Libor Honzárek předseda komise	Město Havlíčkův Brod	veřejný
Ing. Václav Stejskal	Město Havlíčkův Brod	veřejný
Ing. Marie Kudrnová	Město Havlíčkův Brod	veřejný
Ilona Loužecká, Dis.	ČČK Havlíčkův Brod	NNO
Ing. Lucie Šulcová	MAS Královská stezka	NNO
Josef Švec	Ave Kave Havlíčkův Brod	podnikatelský

Vize města Havlíčkův Brod:

- systematické zlepšování podmínek pro kvalitní a zdravý život obyvatel města
- zlepšování komunikace mezi městem a veřejností, místními subjekty a aktivní získávání jejich názoru
- otevření prostoru pro posílení aktivity a zájmu obyvatel města
- rozvoj města v souladu s principy udržitelného rozvoje
- rozvoj „místní Agendy 21“ jako standardu řízení kvality města a úřadu
- využívání příkladů dobré praxe
- propagace města

Jak je zdravý člověk, tak může být zdravé i město. Jde tedy o sladění mnoha oblastí zvyšování úrovně a kvality života občanů. Životní prostředí, doprava, sociální oblast, bezpečnost, školství, volný čas - to vše jsou oblasti důležité pro každého z nás. Zdravé město je nutné chápat jako dlouhodobý a stále se vyvíjející projekt, který předpokládá aktivní zapojení obyvatel do rozvojových aktivit města.

Zhodnocení plnění akčního plánu zlepšování procesu projektu Zdravé město v roce 2023

Akční plán zlepšování procesu v roce 2023 definoval, jakého zlepšení má být v daném roce v rámci Projektu Zdravé město dosaženo a kam by se měl proces posunout.

V roce 2023 město Havlíčkův Brod uspořádalo aktivity tematicky zaměřené na udržitelný rozvoj, životní prostředí, zdraví a zdravý životní styl.

1. Příprava a realizace celostátních osvětových kampaní

Kampaně byly realizovány ve spolupráci s partnery projektu a dalšími případnými zájemci.

Osvětová kampaň Den bez tabáku

Příprava a realizace osvětové kampaně Den bez tabáku, jejímž cílem je poukázat na zdravotní rizika spojené se spotřebou tabákových výrobků. Světový den bez tabáku je každoročně vyhlášen 31. května. V roce 2023 bude kampaň realizována ve spolupráci se Základní školou V Sadech Havlíčkův Brod.

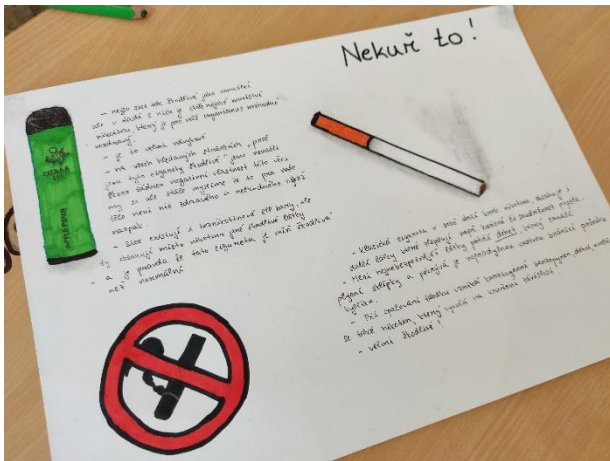
Úkol byl splněn

Tato osvětová akce je realizována každoročně na Základní škole V Sadech a je zaměřena na prevenci proti kouření. Ve čtvrtek 25. května 2023 proběhl projektový den a společně se žáky 4. – 9. tříd byl zaměřen na tzv. VAPOVÁNÍ.

Při vyhledávání podrobných informací bylo zjištěno, že téměř neexistuje odkaz, který by tuto činnost potlačoval. Většina článků mluví o vapování jako o náhradě za kouření, které je na rozdíl od této činnosti škodlivé, pomáhá při odvykání kouření atd. Studie uvádí, že vapování je díky složení téměř nezávadné. Při dotazování většina žáků neměla vlastní názor, pouze část se k tomu vyjádřila – je to lákavé, i když nezdravé, studenti to mají v oblíbenosti. Malá skupinka tento druh náhrady kouření rezolutně zavrhl.

Po teoretickém a diskuzním úvodu již následovala praktická část, v níž žáci ve skupinách tvořili plakáty ve formě kreslené koláže a textu, někteří se zase rozhodli zachytit ve svých dílech s názvem „Smutný kuřák“ především emoční stránku.

Osvětová kampaň Den zdraví

Příprava a realizace kampaně Dnů zdraví za účelem podpory zdraví a zdravého životního stylu. Hlavním cílem je zajímavou formou informovat občany o tom, jak správně pečovat o své zdraví a jak je možné předcházet zdravotním potížím. Organizace bude zajištěna s podnikatelským i neziskovým sektorem a ve spolupráci s příspěvkovými a neziskovými organizacemi. Den Zdraví proběhne na ZŠ V Sadech a v Senior pointu ve spolupráci s Oblastním spolkem ČČK Havlíčkův Brod.

Úkol byl splněn

Ve čtvrtek 25. 5. 2023 se uskutečnil na ZŠ V Sadech projektový den. V 1. – 3. třídách se děti věnovaly „DNU ZDRAVÍ“.

Dospělí i děti se do projektu s chutí zapojili. Ve třídách žáci cvičili, malovali, lepili, vyprávěli si příběhy ze života, připravovali a ochutnávali zdravá jídla. Při odpoledním vyučování pátáci namalovali v parku svět takový, jak by podle nich měl skutečně vypadat – krásný, barevný, plný sluníčka a hlavně zdravý.

Kampaň byla zakončena v září týdenní akcí v Senior Pointu, kde ve spolupráce s Oblastním spolkem ČČK měla možnost široká veřejnost bezplatného měření tuku, cukru a cholesterolu v krvi. Nechyběla odborná přednáška, zdravotní cvičení seniorů v bazénu a ochutnávka zdravých potravin. Součástí byl také turnaj v pétanque a návštěva Senátu PČR.

Osvětová kampaň Evropský den bez aut

Akce připadající na 22. září má upozornit na neudržitelný nárůst individuální automobilové dopravy ve městech a na různé způsoby jeho řešení a na propagaci zdravého pohybu. Město Havlíčkův Brod poskytne MHD o jednom víkendu zdarma a finančně podpoří realizaci akce ve spolupráci s org. BESIP.

Úkol byl splněn

V rámci kampaně probíhaly aktivity v týdnu 18.9. – 22.9.2023 na Základní škole Štáflova, Havlíčkův Brod. Škola se zapojila do akce „Pěšky do školy. Žáci si zapisovali způsob dopravy do školy a byli hodnoceni. Ve vyučovacích hodinách probíhala dopravní výuka a proběhla beseda s názornou ukázkou bezpečného vybavení kola s městskou policií. Zároveň město finančně podpořilo akci, kterou organizoval BESIP.

Osvětová kampaň Den země

Den země připadá každoročně na 22.dubna. V České republice se slaví Den země od roku 1990 jako světový svátek životního prostředí. Jde o ekologicky motivovaný svátek, upozorňující na dopady ničení životního prostředí, a rozvíjející diskuzi o možných cestách řešení.

V rámci Dne země bude uspořádána výstava prací žáků výtvarného oboru ZUŠ J. V. Stamicе Havlíčkův Brod pod vedením Mgr. Renaty Ručové a Mgr. Zuzany Titzové. Výstava bude umístěna v přízemí a na chodbách budovy Městského úřadu v Havlíčkově Brodě, V Rámech a bude přístupná v otevíracích hodinách úřadu. Jedná se o velkoformátovou malbu temperami na téma „Listy pod lupou“, o kresbu tužkou a malbu anilínovými barvami na téma „Žraví brouci“, o kolorovanou kresbu na téma „lišejníky“, o studijní kresbu na téma „Semena stromů“ a o papírovou koláž s kresbou na téma „Semínko“.

Úkol byl splněn

Výstava byla instalována v budově MěÚ V Rámech a byla přístupná široké veřejnosti.

2. Pořádání trhu řemesel a farmářských trhů.

Uspořádání trhu řemesel v Havlíčkově Brodě - hlavním cílem je přiblížit široké veřejnosti tradiční řemesla a podpora drobných prodejců s širokým kulturním programem.

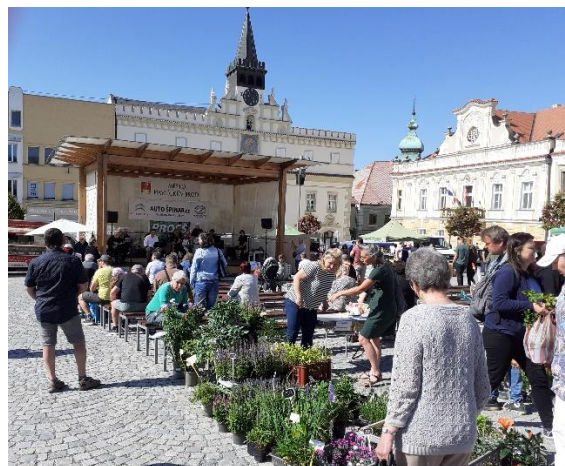
Uspořádání farmářských trhů v Havlíčkově Brodě - účelem je zlepšení zdravého životního stylu občanů a podpora místních podnikatelů.

Úkol byl splněn

Řemeslný trh se uskutečnil 8.5.2023 a 17.11.2023 na Havlíčkově a Smetanově náměstí.

Farmářské trhy se konaly tradičně první sobotu v měsíci během roku 2023.

3. Školní Fórum

Uspořádání Školního fóra ve spolupráci s NSZM, v rámci něhož se budou moci studenti z Gymnázia Havlíčkův Brod, SZŠ a VOŠZ Havlíčkův Brod a Střední průmyslové školy stavební akademika Stanislava Bechyně, Havlíčkův Brod vyjádřit k problémům školy a města, které jako nastupující generace pociťují a dotýkají se jich samotných.

Úkol byl splněn

Na všech třech středních školách proběhlo během října školní fórum za účasti zástupců NSZM.

Dne 13. listopadu 2023 také proběhlo Mladé fórum za účasti všech středních škol na radnici v Havlíčkově Brodě. Smyslem tohoto setkání bylo vzbudit zájem mladých o dění kolem sebe a ukázat jim, že i oni mají možnost toto dění aktivně ovlivňovat a realizovat své nápady. Mladí lidé se současně učí formulovat a prezentovat své názory, diskutovat o nich s úředníky i politiky. Často také přicházejí s originálními návrhy, které by „dospěláky“ ani nenapadly

4. Projektové dny

Na základních a v mateřských školách budou probíhat projektové dny založené na komunitním vícegeneračním setkávání. V MDKO budou organizovány tematicky zaměřené projektové dny doplněné o divadelní představení nebo hudební vystoupení.

Úkol byl splněn

Velmi oblíbené projektové dny a dílničky v Mateřské škole Korálky byly realizovány ve venkovních prostorách jednotlivých pracovišť MŠ. Děti společně s rodiči a prarodiči malovaly, modelovaly, vystřihovaly a hrály hry. Projektové dny byly tematicky zaměřené: Drakiáda, Podzimní radovánky s krtečkem, Světýlkování a Halloween. V MŠ Korálky také probíhaly 4x ročně edukativní aktivity s prarodiči. Na tyto obě aktivity byly zakoupeny deskové hry.

Velký úspěch měly projektové dny pro rodiče, prarodiče a děti, které probíhaly 3x ročně na Základní škole V Sadech pod názvem „3D ruce versus technika“. Aktivita zahrnovala tvorbu 3D modelů, práci v keramické dílně, videoprezentace a virtuální realitu. Největší zájem byl o virtuální realitu, kde se návštěvníci prostřednictvím 3D brýlí mohli přenést na jinou planetu, do různých měst a oblastí, rovněž si zkusili pracovat v modulech třídění odpadu, míchání barev či chemických pokusů. Na 3D tiskárně si děti vytiskly modely zvířat, užitkových předmětů a píšťalku. Modely z robotických stavebnic připravili žáci předem a návštěvníci si vyzkoušeli jejich ovládání prostřednictvím PC programu.

Komunitní akce pro všechny generace probíhající na ZŠ V Sadech v červnu, září a prosinci 2023 zahrnovala aktivita „Pojďte s námi do zahrady“. Záměrem bylo využít unikátní prostor školní zahrady, který se nachází mezi hradbami, pro neformální setkávání učitelů, rodičů a dětí.

Na Základní škole Nuselská proběhl projektový den „Setkání pod hvězdami“.

Projektové dny v MDKO umožnily všem cílovým skupinám, tj. včetně nízkopříjmovým rodinám, zažít kulturní a společenské akce. Jsou koncipovány souběžně pro celé rodiny, pro posilování společných zážitků a spoluvytváření pozitivních zkušeností. Pohádkový konec prázdnin se uskutečnil dne 3.9.2023 a projektový den na téma Halloween proběhl dne 31.10.2023. Aktivit se zúčastnilo téměř 200 osob.

5. Vítání ptačího zpěvu

Akce probíhající každý rok se uskuteční ve spolupráci AOPK a Záchranou stanicí Pavlov.

Úkol byl splněn

V sobotu 29. dubna 2023 se pod záštitou České společnosti ornitologické ve spolupráci s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR, městem Havlíčkův Brod a Stanicí Pavlov, o.p.s., uskutečnilo v brzkých ranních hodinách již třicáté "Vítání ptačího zpěvu". Účastníci mohli podle vedením Ing. Václava Hlaváče a Mgr. Petry Hulvové slyšet i vidět téměř 40 druhů ptačích opeřenců.

6. Vzdělávací akce

V roce 2023 budou vzdělávací akce zaměřeny na téma „Odpady“. V jarních měsících si široká veřejnost a žáci ZŠ budou moci zábavnou formou vyzkoušet, jak umí třídít odpady prostřednictvím elektronické interaktivní hry „Ukaž, jak umíš třídít“.

V budově MěÚ V Rámech bude instalována výstava „Od pravěku po raketu“ na téma vývoje obalů v jednotlivých historických obdobích – od lovců a sběračů přes středověk až po současnost.

Pro žáky základních škol bude realizována osvětová akce zaměřená na třídění odpadů.

Druhou skupinu tvoří vzdělávací akce zaměřené na téma bezpečnosti silničního provozu.

Ve spolupráci se SONS, ČČK a BESIP budou přednášky zaměřené na seniory.

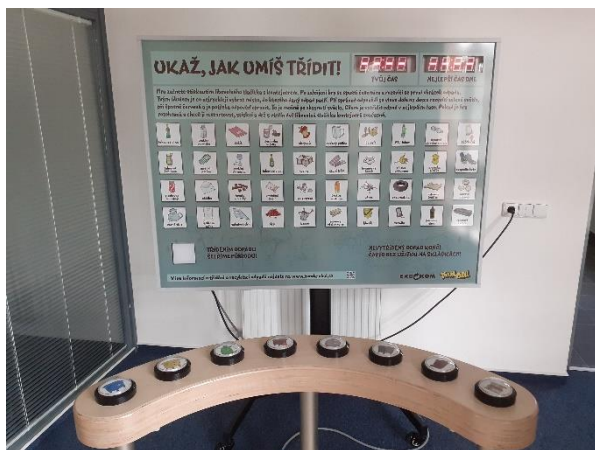
Školení zaměřené na dopravní výchovu a prevenci budou realizována také na základních školách v Havlíčkově Brodě.

Pro střední školy je určen edukativní program „Nultá hodina autoškoly“ zaměřený na začínající řidiče. Město Havlíčkův Brod ve spolupráci s Krajem Vysočina bude partnerem pilotního programu vzdělávání členů dobrovolných hasičů na Vysočině.

Úkol byl splněn částečně

V roce 2023 se město Havlíčkův Brod v oblasti vzdělávání zaměřilo prioritně na téma „odpady“. V rámci edukační kampaně zároveň proběhla výstava „Od pravěku po raketu“ a prostřednictvím interaktivní hry si každý mohl vyzkoušet své znalosti v oblasti třídění odpadů.

Vzdělávací akce „TROCHU JINÁ TALKSHOW aneb Co bys měl vědět o třídění odpadů“

Odbor životního prostředí připravil ve spolupráci s autorizovanou obalovou společností EKO-KOM a. s. edukativní projekt „Trochu jiná talkshow aneb Co bys měl vědět o třídění odpadů.“ Jednalo se o vzdělávací akci pro žáky 5. až 9. tříd všech základních škol v Havlíčkově Brodě a nižších ročníků Gymnázia Havlíčkův Brod zábavnou, ale zároveň poučnou formou. Akce se uskutečnila v úterý 26.9.2023 a ve středu 27.9.2023 v Městském divadle a kině Ostrov v Havlíčkově Brodě, celkem v pěti stejných vystoupeních. Aktivně se akce zúčastnilo bezmála 1 500 žáků.

Pro žáky ZŠ byla uspořádána ve spolupráci s BESIP velká akce zaměřená na bezpečnost silničního provozu.

7. Týdny pro duševní zdraví

Týdny pro duševní zdraví 2023 vyvrcholí na podzim celodenní akcí pro širokou veřejnost v městském parku Budoucnost. Akce bude realizována ve spolupráci s Fokusem Vysočina a nebude chybět hudební vystoupení, soutěže, charitativní prodej a dílničky.

Úkol byl splněn

Týdny pro duševní zdraví 2023 vyvrcholily celodenní akcí v městském parku Budoucnost dne 13.9.2023. Akce byla realizována ve spolupráci s Fokusem Vysočina a nechyběla hudební vystoupení a dílničky. Hlavní téma bylo „Duše v bezpečí“. Zároveň probíhala akce v klubu OKO zaměřená na kyberšikamu pro žáky středních škol.

Cílem Týdnů pro duševní zdraví je přiblížit veřejnosti témata spojená s duševním zdravím, zkušenosti lidí s duševním onemocněním, možné způsoby prevence duševních onemocnění i aktivity organizací působících v sociálně-zdravotní oblasti.

8. Charitativní akce – podpora kamenného hospicu v Havlíčkově Brodě

Ve spolupráci se spolkem Mezi Stromy Havlíčkův Brod bude uspořádána charitativní aukce. Výtěžek z prodeje bude určen na podporu výstavby hospicu v Havlíčkově Brodě.

Úkol byl splněn

Dne 19.10.2023 se konala v Havlíčkově Brodě Aukce uměleckých děl pořádaná na podporu zahájení provozu lůžkového hospicu. Díla do aukce věnovali umělci zejména z havlíčkobrodského regionu. Kulturní program byl zajištěn ve spolupráci s Gymnáziem Havlíčkův Brod v podání pěveckého sboru. Vybraná částka bude použita na provoz hospicu. Akce byla realizována ve spolupráci s MDKO a Spolem pro lůžkový hospic pro Vysočinu Mezi stromy.

9. Čerpání a výměna zkušeností a dobré praxe

Město Havlíčkův Brod bude čerpat zkušenosti a dobrou praxi v oblasti kvality veřejné správy účastí na akreditovaných školení NSZM .

Zároveň bude aktivně zveřejňovat vlastní příklady dobré praxe.

Úkol byl splněn

Koordinátorka projektu ZM a MA21 se zúčastnila letní školy NSZM.

Příklady dobré praxe z města Havlíčkův Brod byly zveřejňovány prostřednictvím portálu NSZM.

Další aktivity realizované v rámci projektu ZM, které nebyly součástí Akčního plánu zlepšování v roce 2023

1. Výstava Liga proti rakovině

Celodenní osvětová akce zaměřená na téma zdraví určená školám a široké veřejnosti.

2. Vícegenerační komunitní akce pro širokou veřejnost

Ve spolupráci s MDKO byly realizovány akce.

- Pohádkové prázdniny – Hrátky se zvířátky
- Super Marie – program pro děti + film
- Vodnická cesta – divadélko MRAK
- Mikulášská nadílka

3. Letní sousedský podvečer

Aktivita Letní sousedské podvečery zahrnovala **2 letní sousedské podvečery** dne 14.7.2023 a 29.7.2023, které byly určeny pro všechny členy rodiny. Celá akce je vždy situovaná do venkovních prostor – zahrádky Klubu OKO a zahrnuje představení pro děti doplněné o dílničky pro děti apod. Podvečery byly zakončeny hudební produkcí. Aktivit se zúčastnilo během 2 večerů cca 120 osob. Akce byla realizována ve spolupráci se spolkem OREL.

4. Kniha je tu pro každého

Pro rodiče, prarodiče i širokou veřejnost byla připravena akce „**Kniha je tu pro každého**“ na ZŠ V Sadech. V rámci dvou projektových dnů se uskutečnilo společné čtení rodinných příslušníků. Žáci se seznámili s klasickými i online knihami. K dispozici byly pracovní listy, v nichž si účastníci ověřili, jak rozumí psanému textu. S využitím knižních ukázek všichni vyplnili krátký kvíz. S velkým zájmem se setkaly pečlivě vybrané citáty, které pomohly uvědomit si důležitost dobrých rodinných vztahů.

Mezi další aktivity, které se konaly v roce 2023 v rámci projektu ZM patří například:

- Dny evropského dědictví
- Seminář Rodinné konstelace a emoční inteligence
- Kurz petangue
- Zdravotní cvičení pro seniory
- Zdravotní monitoring – ČČK
- Zdravotní cvičení pro seniory
- Poradenské dny – Alzheimer poradna
- Čistá řeka Sázava
- Nording walking

Závěr

Město Havlíčkův Brod kroky k udržitelnému rozvoje činí dlouhodobě prostřednictvím komunitního projektu Zdravé město. Cílem systematické práce radnice je zapojit veřejnost do rozhodování o dění ve městě, pracovat na zlepšení kvality strategického řízení města a uplatňovat principy udržitelného rozvoje ve všech oblastech činnosti nejen městského úřadu, ale města celkově.

Zpracovala: Ing. Marie Kudrnová
Koordinátorka projektu Zdravé město